

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET I NACKA

Framtid Nacka

Budget 2018

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SÄRSKILDA BESLUT.....	3
INLEDNING.....	8
SAMMANSTÄLLNING.....	10
KOMMUNSTYRELSEN.....	11
ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN	14
FRITIDSNÄMNDEN	16
KULTURNÄMNDEN.....	18
MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN.....	20
NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN.....	22
SOCIALNÄMNDEN	25
UTBILDNINGSNÄMNDEN	27
ÄLDRENÄMNDEN.....	31
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN.....	33

Särskilda beslut

I de förslag till beslut där det hänvisas till bilagor är det till bilagor i majoritetens budgetförslag som avses, om inget annat anges.

Övergripande

- 1) Skattesatsen för år 2018 fastställs till 18:53, bibehållen.
- 2) Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare, enligt bilaga 6a och månadsarvode för kommunal- och oppositionsråd fastställs enligt bilaga 6a.
- 3) Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden och ersättning för barntillsyn, fastställs enligt bilaga 6b.
- 4) Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål. Resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten, investeringar inom stadsutvecklingen ska vara självfinansierade över en femårsperiod, övriga investeringar ska årligen självfinansieras till 50 procent och soliditeten ska stärkas under perioden.
- 5) Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,5 procent.
- 6) Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg till 42,08 procent, för personal upp till 65 års ålder. För personal över 65 år fastställs det till 22,00 procent.
- 7) Kommunfullmäktige fastställer kravet på utdelning till 26,8 miljoner kronor och ränta på lån till 3,2 miljoner kronor för Nacka Energi AB. Nacka stadshus AB ska utbetala dessa till kommunen.
- 8) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 55 miljoner kronor som Nacka energi AB lånar av kommunen via checkkredit, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 9) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 70 miljoner kronor som Nacka vatten och avfall AB lånar av kommunen via checkkredit, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 10) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 70 miljoner kronor, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen via checkkredit, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 11) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital från 71 miljoner kronor upp till 163 miljoner kronor, varav 90 miljoner kronor är räntebärande, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen, till 2 procents ränta.
- 12) Kommunfullmäktige fastställer VA-taxa för 2018 enligt förslag från Nacka vatten och avfall AB. Beslutet innebär följande.
  - a. Oförändrad VA- taxa för bruksningsavgifterna under 2018.
  - b. En höjning av anläggningsavgifterna med 2 procent från 1 januari 2018.
  - c. Paragraf 5.9 i VA-taxan utgår från 1 april 2018.
- 13) Kommunfullmäktige fastställer avfallstaxa 2018 enligt förslag från Nacka vatten och avfall AB. Beslutet innebär följande.
  - a. En höjning av bruksningsavgifterna med 4 procent från 1 januari 2018.
  - b. Punkten 1 i grundavgifterna förtydligas så att även så kallade Attefallshus ska betala "lägenhetsavgift".
- 14) Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 1,5 miljarder kronor år 2018 (utöver checkkredit).

Kommunstyrelsen

- 15) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen, samt resultatindikatorer för kommunstyrelsen enligt bilaga 1.
- 16) Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2018:
  - a. samordna arbetet med att öka tryggheten och arbeta brottsförebyggande enligt socialdemokraternas förslag om trygghetspaket.

- b. tillsammans med socialnämnden, påskynda utbyggnaden av LSS-verksamheten i kommunen med målsättningen att därigenom också halvera kostnaderna för LSS-utjämning till 2020.
  - c. tillsammans med fritidsnämnden, se över möjligheterna att ordna ersättningslokaler för idrottsföreningarna när nuvarande hallar och bollplaner behöver rivas för att ge plats för nybyggnation och innan nya idrottsanläggningar är klara.
  - d. (till miljömålskommittén) att ta fram indikatorer på användning av närproducerad mat i kommunens verksamheter.
  - e. se över och lägga fast en långsiktig dimensionering av myndighets- och huvudmannaenheterna utifrån deras respektive uppdrag, med ambitionen att fortsätta sänka kostnaderna genom digitalisering och allmän effektivisering.
  - f. i ägardirektiven till Nacka vatten och avfall AB, öka insamlingen av matavfall.
  - g. genomföra markanvisning för stadsbebyggelse i "klassisk stil".
  - h. tillse att 50 procent av den nybyggnation som planeras utgörs av hyreslägenheter.
  - i. Införa en kvalitetsprocess som spänner över och samordnar mellan de stuprör som kommunens processer utgör idag.
  - j. implementera vita-jobb-modellen i tillämpliga upphandlingar.
  - k. implementera en policy för hållbara upphandlingar.
  - l. starta upp ett kommunalt bostadsbolag med fokus på hyreslägenheter.
  - m. inrätta ett samrådsorgan där politiker och företrädare för personalorganisationerna ingår för att säkerställa en god arbetsmiljö för de anställda i Nacka kommun.
- 18) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 2, tabell 22-24.
  - 19) Kommunfullmäktige fastställer ersättningen för kurs i svenska för invandrare och fastställer checkbeloppet till 6 080 kronor för språk- och arbetsintroduktion inom kundvalet arbetsmarknadsinsatser.
  - 20) Kommunfullmäktige ger arbets- och företagsnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
    - a. prioritera vuxenutbildningar som leder till arbete och där det finns tydlig brist på arbetskraft.
    - b. verka för billigare boenden för nyanlända flyktingar.
    - c. utöka användningen av extratjänster.
    - d. stötta civilsamhället i dess integrationsarbete.
    - e. införa sex och samlevnad samt jämställdhet som en del i samhällsorienteringen.
    - f. låta ensamkommande bo kvar i kommunen efter det att de fyllt 18 år.
    - g. avsluta Pilotprojektet Jobbflytt.
    - h. införa sommarjobbgaranti för unga mellan 16–18 år.

Fritidsnämnden

- 21) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden, samt resultatindikatorer för fritidsnämnden enligt bilaga 1.
- 22) Kommunfullmäktige fastställer avgifter enligt bilaga 2, tabell 25.
- 23) Kommunfullmäktige bemyndigar fritidsnämnden att fastställa avgifter för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.
- 24) Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
  - a. investera i träningsbanor för Cricket i Henriksdal och Fisksätra.
  - b. sätta vintertält över skejtparken i Orminge.
  - c. bygga en utomhusbassäng i Fisksätra.
  - d. etablera en ridskola i Källtorp.
  - e. starta upp en E-sporthall i Henriksdal.
  - f. bygga fler utegym i centrala lägen.

Arbets- och företagsnämnden

- 17) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, arbets- och företagsnämnden, samt resultatindikatorer för arbets- och företagsnämnden enligt bilaga 1.

- g. påbörja ett pilotprojekt för fristående aktörer eller kommunen att skapa en fritidsbank.
- h. utreda möjligheterna att anlägga en 50 meters bassäng i det kommande sportcentret i Nacka centrum.
- i. möjliggöra för föreningslivet att använda kommunens anläggningar när lokalerna inte används.

Kulturnämnden

- 25) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden, samt resultatindikatorer för kulturnämnden enligt bilaga 1.
- 26) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 2, tabell 5.
- 27) Kommunfullmäktige fastställer kulturpeng för 2018 till 283 kronor per år.
- 28) Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att fastställa övriga avgifter för nyttjande av verksamheter inom nämndens ansvarsområde.
- 29) Kommunfullmäktige ger kulturnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
  - a. fortsätta planeringen för nytt bibliotek på Kvarnholmen.
  - b. ge kulturskolorna i uppdrag att undervisa i arbetslivsorientering och kulturentreprenörskap.
  - c. utveckla bibliotekens roll som bildningsbärare genom lässatsning och samverkan med skolorna.
  - d. utreda möjligheten för breddning av bibliotekens verksamhet till att omfatta streamingtjänster.
  - e. möjliggöra medborgare att långtidslåna konst ur kommunens konstsamling.
  - f. skapa kulturgaranti för alla barn som omfattas av kulturpengen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 30) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt resultatindikatorer för miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt bilaga 1.

31) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag, bilaga 3.

32) Kommunfullmäktige ger miljö- och stadsbyggnadsnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:

- a. se över barns utemiljöer, bland annat ur ett bullerperspektiv.
- b. pröva möjligheten att ställa ut två alternativa förslag i samrådsskedet i någon detaljplan.
- c. i centralt och strategiskt belägna delar av kommunen säkerställa tillgång till icke-kommersiella offentliga torg och mötesplatser.
- d. nybyggnation och renoveringar ska göras med Svanen-märkning och miljösmart byggande samt till stora delar vara av passivhus-standard.
- e. arbeta för att fler flervånings- och höghus ska byggas i trä.
- f. ta fram kommunala riktlinjer för sk minsta yta för utomhusaktivitet och lek vid upprättande av detaljplan med planerad skol- och förskoleverksamhet.
- g. ta fram en ny detaljplan för Skuruparken, dels för att inrätta ett kulturresevat i den del som består av de kulturhistoriska stugorna, dels för att ta fram förutsättningar för att bygga ett äldreboende.

Natur- och trafiknämnden

33) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden, samt resultatindikatorer för natur- och trafiknämnden enligt bilaga 1.

34) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt natur- och trafiknämndens förslag, bilaga 3.

35) Kommunfullmäktige beslutar att införa följande avgifter och viten; ansökan om schakttillstånd och ansökan om trafikanordningsplan (TA), enligt natur- och trafiknämndens förslag.

- 36) Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
- ta initiativ för fler laddstolpar i Nacka, på infartsparkeringar, stora idrottsanläggningar med mera.
  - upphandla driften av verksamheterna vid Nyckelviken och i samband med detta säkerställa god djurhållning, mer "socialt företagande" och möjlighet att ta emot fler besökare (både skolklasser och allmänhet).
  - kompensera vägföreningarna för deras merkostnader när de tar över gatubelysningen.
  - utreda möjligheten till en joggingväg genom Nacka stad för dem som vill springpendla till jobbet.
  - göra en kommunövergripande plan för bil- och el-cykelpooler samt infartsparkeringar.
  - säkerställa trygga skolvägar.
  - anordna sommarjobbsmöjligheter förstärkt med extratjänster i den kommunägda naturen med inriktning på skogsbruk och ekologisk hållbarhet.
  - ta fram ett särskilt belysningsprogram och långsiktiga åtgärder.
  - förbättra tillgängligheten till kommunens naturreservat.
  - göra en översyn av offentliga toaletter vid offentliga anläggningar.
  - planera in lekplatser vid uppförandet av både permanenta och tillfälliga bostäder.
  - anlägga temalekplatser.
- 37) Socialnämnden
- 38) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, socialnämnden, samt resultatindikatorer för socialnämnden enligt bilaga 1.
- 39) Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 2, tabell 8-21.
- 40) Kommunfullmäktige beslutar om ny taxa vid försäljning och tillsyn av e-cigarett och påfyllningsbehållare enligt socialnämndens förslag.
- 41) Kommunfullmäktige beslutar att samtliga taxor för tillstånd och tillsyn för alkohol, tobak, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel från och med 2019 höjs i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) inför varje kommande år.
- 42) Kommunfullmäktige ger socialnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
- utvärdera de nystartade verksamheterna för barn och ungdomar med psykisk ohälsa (Horisont och Bryggan) samt ta fram förslag på hur och var verksamheterna kan utvecklas. I uppdraget ingår att identifiera förslag på hur hållbara strukturer kan skapas i samarbetet mellan kommun och landsting för första linjeverksamheterna.
  - påbörja investering i en social investeringsfond.
  - ta fram handlingsplan för minskad psykisk ohälsa och självmord bland barn och ungdomar.
  - möta kommunernas utökade ansvar för spelberoende genom avsätta resurser och ta fram en samverkansöverenskommelse med landstinget.
  - investera bort boendekrisen, planera av sociala boenden när nya bostadsområden växer fram.
  - ta fram en långsiktig personalförsörjningsstrategi för att klara rättssäkerheten och kvaliteten inom socialtjänsten.
  - ta fram en digitaliseringsstrategi under 2018.
  - arrangera socialtjänstens dag under 2018.
- Utbildningsnämnden**
- 43) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden, samt resultatindikatorer för utbildningsnämnden enligt bilaga 1.
- 44) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 2, tabell 1-4.
- 45) Kommunfullmäktige fastställer taxan för förskolan, fritidshem och pedagogisk omsorg enligt utbildningsnämndens förslag, bilaga 3.
- 46) Kommunfullmäktige fastställer avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem enligt Skolverkets beslut om tak för maxtaxan för 2018.

- 47) Kommunfullmäktige bemyndigar utbildningsnämnden att fastställa avgift för öppen fritidsverksamhet.
- 48) Kommunfullmäktige beslutar att genomföra en regeländring gällande fritidsklubb 10–12 år som medför att fritidsklubben ska omfatta alla skollov och att öppethållandetiderna ska vara behovsanpassade.
- 49) Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
- kartlägga skolornas PRAO-verksamhet.
  - mot bakgrund av ny dom i förvaltningsrätten, utreda införande av syskonförtur vid antagning till grundskolan samt konsekvenserna av detta i Nacka.
  - kartlägga och utvärdera skolornas elevhälsoarbete.
  - utöka förskolan till 30 timmar för alla barn.
  - utöka fritidstiden för barn i förskoleklass med föräldraledig förälder.
  - utreda en modell där skolorna kompenseras för hyran utanför skolpengen.
  - följa upp och föreslå ändring av likvärdighetsmodellen för att få en bättre likvärdighetseffekt.
  - införa krav att offentligt finansierad verksamhet inom nämndens område ska lämna ekonomisk redovisning per enhet.
  - se till att elever, föräldrar och personal är delaktiga i framtagandet av likabehandlingsplanen.
  - ställa krav på att läxhjälp ska erbjudas på fritidshemmen.
- 50) Kommunfullmäktige beslutar i motionen, "Om fritidsverksamhet för barn mellan 10-12 år i Nacka" att förslaget om att ändra reglerna så att fritidsklubb 10-12 år ska erbjudas på alla skollov, vilket innebär att intentionerna bakom förslagen i motionen är uppfyllda.

Äldrenämnden

- 51) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden, samt resultatindikatorer för äldrenämnden enligt bilaga 1.
- 52) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 2, tabell 6-10.
- 53) Kommunfullmäktige fastställer äldrenämndens förslag om höjd avgift för korttidsvård till 70 kronor per dygn och till 210 kronor per månad för trygghetslarm.
- 54) Kommunfullmäktige ger äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2018:
- arbeta för att underlätta för anhöriga och närstående till personer med bland annat demenssjukdomar, exempelvis genom fler digitala tjänster och i samverkan med föreningar (till exempel Demensförbundet och anhörigföreningar).
  - arbeta fram en Äldreomsorgsplan.
  - öka stödet till pensionärsorganisationerna – från 60 till 120 kr/medlem samt säkerställa att pensionärsorganisationerna har tillgång till avgiftsfria lokaler.
  - öka valfriheten inom hemtjänsten genom ökad flexibilitet.
  - införa kommunal hemtjänst.
  - införa en äldreombudsman.
  - ta fram strategi för hållbar digitalisering under 2018.
  - inrätta Teknik-Lisa.
  - utreda och initiera uppförandet av ett kommunalt trygghetsboende.

Överförmyndarnämnden

- 55) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2018 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden, samt resultatindikatorer för överförmyndarnämnden enligt bilaga 1.

Inledning

Socialdemokratin är en frihetsrörelse vars mål är att ge människor makten över sin vardag. Varje människa ska vara fri, ha möjlighet att leva ett gott liv med livskvalitet och kunna förverkliga sig själv. Vägen till ett samhälle med frihet, framgång och livskvalitet är via en ansvarsfull politik som skapar jämlika förutsättningar för alla till sysselsättning, utbildning, god omsorg och en meningsfull fritid.

I Socialdemokraternas budget för Nacka kommun 2018 satsar vi särskilt på investeringar i skolan, ökad tillgång till fritidsaktiviteter och bostäder för alla.

Frihet, framgång och livskvalitet för alla

Möjligheten för alla att nå frihet, framgång och livskvalitet förutsätter arbete med jämställdhet. Jämställdhet är i grunden en fråga om mänskliga rättigheter, rättvisa och demokrati. Det skapar välstånd och sysselsättning genom att både kvinnors och mäns potential tillvaratas och främjas. Målet är att alla individer ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Landets ekonomi går bra och det märks också i vardagen för vår invånare. Den socialdemokratiskt ledda regeringen kommer under 2018 ta de första stegen för att sluta det orättvisa skattegapet mellan löntagare och pensionärer, för att helt slutas år 2020. I Nacka berörs 11 500 pensionärer av detta. Därtill får 15 200 barnfamiljer i Nacka höjt barnbidrag och studiebidrag med 200 kronor i månaden.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också genomfört den största skolsatsningen på över ett decennium. I Sveriges skolor arbetar idag 13 000 fler lärare och våra barngrupper minskar med målet att vartenda barn ska bli bemött utifrån sina behov.

Det är glädjande att barnkonventionen blir svenskt lag under 2018.

Det är också viktigt att öka tryggheten i samhället samt att fler brott ska utredas och klaras upp. Därför genomför nu den S-ledda regeringen den största satsningen på polisen under 2000-talet.

Utbildning och framtidstro

Med ständig rörelse framåt som kompass har socialdemokratin presenterat en rationell och framgångsrik modell för samhällsbygget. Lärande, likvärdighet och långsiktighet är

grundpelare i vår skolpolitik. Nackas skolor ska karaktäriseras av ett lustfyllt, kreativt lärande av god kvalitet, där alla elever möts av höga förväntningar oavsett deras bakgrund.

Nacka kommun har länge visat goda skolresultat. Under 2016 minskade dock andelen resurs per barn drastiskt jämfört med tidigare år då Nacka legat i topp i jämförelser med andra kommuner. I rankingen om bästa skolkommun 2017 rasar Nacka i placering. Som en följd av minskade resurser ser vi bland annat att lärarnas ohälsotal ökar drastiskt. Det är en mycket oroväckande utveckling som vi socialdemokrater vill förändra.

Vi tillför därför ökade resurser till Nackas skolor genom att höja skolpengen. Det gör så att skolledare och lärare får bättre förutsättningar att lyckas med sitt viktiga arbete.

En aktiv och jämlik fritid för alla

När Nacka växer och bygger stad måste vi se till att kommunens fritidsliv ges förutsättningarna att växa i samma takt. Men idag är efterfrågan av idrottsanläggningar större än utbudet och utan tillräckliga satsningar riskerar Nacka att bli en sovstad.

Vi vill att Nacka ska vara levande och en föregångskommun i Stockholmsregionen för fritidsaktiviteter och idrott. Därför satsar vi nu på ett rikare fritidsliv i hela Nacka genom bland annat en ny ridskola, cricketbanor, E-sporthall, fler utegym och fritidsbank för kostnadsfri utlåning av idrottsutrustning.

Bostäder för alla

Vi socialdemokrater vill att Nacka ska växa och utvecklas. Framtiden möts med tillförsikt och vi har länge sett framför oss hur vår region stärks och livskvaliteten växer. Vi ser en sammanhållen

stadsmiljö som knyter samman Södermalm, Henriksdal och central Nacka. Därtill ser vi att det behövs satsningar i våra kommundelcentra för att öka livskvaliteten i hela Nacka.

Nacka passerade nyligen 100 000 invånare. Hälften av befolkningsökningen utgörs av nyfödda barn och den största gruppen i behov av bostad är ungdomar som ska flytta hemifrån. Men idag tvingas alltför många ungdomar att bo kvar hemma eller flytta utanför kommunen i jakt på bostad. Det är en orimlig utveckling. När Nacka växer och bygger stad är det viktigt att det byggs för alla.

Socialdemokraterna vill att det ska finnas en blandning av såväl boendeform som upplåtelseform. Det ska finnas möjlighet för människor att i olika situationer och skeenden i livet välja det boende man önskar och har behov av. Framför allt behöver det byggas fler hyresrätter för unga och det behöver byggas fler äldreboenden i centrala lägen. För att kommunen ska kunna bedriva en aktiv bostadspolitik krävs ett kommunalt bostadsbolag som säkerställer att det byggs och bibehålls en större andel hyreslägenheter av Nackas bostadsbestånd.

Vi vill att kommunen ska ha goda förutsättningar för att uppfylla sina åtaganden gällande bostäder för alla. Ett förslag för att kunna göra det är att inrätta ett kommunalt bostadsbolag. Ett större bostadsbestånd som kommunen förfogar över gör oss mindre beroende av akuta lösningar som att buda över andra intressenter på bostadsmarknaden. Dessutom skulle det ge kommunen bättre möjligheter att ta kommandot

över och öka takten av bostadsbyggandet som även kan användas till nyanlända eller andra sociala ändamål.

Ett tryggt Nacka

Nacka ska vara en trygg kommun där invånarna känner sig trygga. Därför satsar vi på ett trygghetspaket. Vi vill att resurserna inom det sociala området i Nacka i högre utsträckning ska riktas till förebyggande insatser. För att lyckas är det angeläget att identifiera riskfaktorer som bidrar till sociala problem men också identifiera och använda faktorer som skapar framgång. Samhällsekonomisk forskning visar att tidiga och riktade insatser till barn och unga betalar sig flera gånger om. Fler ungdomar blir delaktiga i samhället, får lättare jobb, bildar familj, blir självförsörjande och därmed bidrar de till Nackas gemensamma välfärd.

Vi vill satsa på fältassistenter som ska komplettera Polarna och nattvandrarna. Därtill skjuter vi in ökade resurser till civilsamhället och föreningar som arbetar förebyggande kring alkohol, droger, narkotika och tobak (ANDT). Vi satsar även resurser för att bryta känslan av utanförskap, skapa framtidstro för sitt närområde och därigenom öka valdeltagandet.

Trygghetspaketet innefattar satsningar på demokratiambassadörer, en samordnare mot våldsbejakande extremism, förebyggande arbete kring ANDT-frågor, en social investeringsfond, fältassistenter och mer resurser till Polarna, satsningar för att förebygga våld i nära relationer samt resurser till skyddade boenden och satsningar på trygga skolvägar.

Sammanställning

Resultaträkning (mnkr)	Majoritetens förslag 2018	(S)-förslag 2018	Skillnad
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-4 841	-4 901	-60
Realisationsvinster försäljning tomträtter	0	0	
Övriga realisationsvinster	1	1	
Avskrivningar	-221	-221	
Verksamhetens nettokostnader	-5 062	-5 122	
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 401	5 430	30
Inkomstutjämnning	-574	-574	
Kostnadsutjämnning	325	325	
LSS-utjämnning	-103	-103	
Regleringsavgift/bidrag	15	15	
Införandebidrag	10	10	
Fastighetsavgift	155	155	
Skattenetto	5 227	5 257	30
Utdelning kommunala bolag	27	27	
Finansiella intäkter	15	13	-2
Finansiella kostnader	-34	-34	
Finansnetto	7	5	
Resultat före extraordinära poster	173	140	
Extraordinära poster	0	0	
Årets resultat	173	140	
vara exploateringsreavinster	73	73	
Balanskravsresultat	172	139	-32
Årets resultat exklusive exploateringsreavinster	100	66	-33

Nämnderna totalt (tkr)	Majoritetens förslag 2018	(S)-förslag 2018	Skillnad
KS, KF, Stadsledning osv	-136 723	-139 773	-3 050
Arbets- och företagsnämnden	-181 993	-115 254	66 739
Fritidsnämnden	-155 449	-156 449	-1 000
Kulturnämnden	-138 786	-139 786	-1 000
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31 633	-31 633	0
Natur- och trafiknämnden	-243 069	-244 069	-1 000
Socialnämnden	-727 139	-807 528	-80 389
Utbildningsnämnden	-2 796 726	-2 833 347	-36 621
Äldrenämnden	-807 257	-810 848	-3 591
Överförmyndarnämnden	-8 681	-8 681	0
Summa nämnder och verksamheter	-5 227 456	-5 287 368	-59 912
Tunnelbana	-13 500	-13 500	
Finansiell verksamhet	399 660	399 655	-5
Totalt	-4 841 296	-4 901 213	-59 917

Kommunstyrelsen

Ansvar och uppgifter

Kommunstyrelsen bereder ärenden och verkställer beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen har också ett ansvar som egen nämnd för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet.

Arbetsgivaransvaret

Välfärd som vi i kommunen ansvarar för måste ges förutsättningar att lyckas. Att kommunen kan locka till sig personal med rätt utbildning till verksamheterna är av stor vikt. Därför vill vi utreda möjligheten till att kunna erbjuda bostäder när vi ser ett trängande behov av personal inom olika välfärdsverksamheter.

Vi vill stärka insatserna för att Nacka kommun som arbetsgivare skall erbjuda en attraktiv arbetsmiljö genom att inrätta ett samrådsorgan; ett arbetsmiljöråd. I detta råd ska politiker och företrädare för personalorganisationerna exempelvis tjänstemannaorganisationer tillsammans bevaka att arbetsmiljöaspekterna tillgodoses vid större förändringar, att de följer de åtgärder som görs för att förbättra arbetsmiljön i kommunen samt följer upp de insatser som gjorts och vid behov föreslår förbättringar. Rådet ska vara ett komplement i det ordinarie arbetsmiljöarbetet i kommunen och ska årligen redovisa sina iakttagelser i ett arbetsmiljöbokslut.

För att möta den kommande lärarbristen är det avgörande att locka fler unga till att välja läraryrket och fler verksamma lärare att stanna inom professionen. De snabbt ökade ohälsotalen bland lärarna måste åtgärdas. Lärarna och rektorerna ska ges rätt förutsättningar genom förutsägbara rimliga ekonomiska ramar, tydliga spelregler samt stor frihet och tydliga krav på att utveckla sin skola. Kommunstyrelsen åläggs att

genomföra en kartläggning av lärarnas arbetssituation i Nackas skolor och förskolor.

Hållbara villkor

Vita jobb-modellen innebär att den upphandlande myndigheten ställer krav på att huvudentreprenören ska som tillkommande kontraktsvillkor svara för att sociala villkor enligt särskilt utvalda bestämmelser i för arbetet tillämpligt kollektivavtal tillämpas under upphandlingen. Modellen används framgångsrikt av flera kommuner runt om i landet för att få ordning och reda på marknaden. Socialdemokraterna vill införa vita-jobb-modellen i de upphandlingar som är tillämpliga.

Alla som kan jobba ska arbeta istället för att vara bidragsberoende. Det innebär att vara aktiv på arbetsmarknaden och att ha en lön som går att leva på. Det skapar hållbara livsvillkor, ökar köpkraften och skapar möjligheter till framgång och livskvalitet för alla. En viktig del i den svenska modellen är att löner och trygghet på arbetsmarknaden sköts genom förhandlingar mellan fackföreningar och arbetsgivare, inte via lagstiftning. Krav på kollektivavtalsliknande villkor ska ställas vid tillämpliga upphandlingar.

Systemet med kollektivavtal gäller på hela den svenska arbetsmarknaden. I stort sett alla yrkesgrupper riskerar att utsättas för löne- och pensionsdumpning om utländska företag får rätt att driva verksamhet i Sverige till löner och villkor som är sämre än enligt svenska avtal.

Vi anser att det viktiga arbete som bedrivs genom Miljömålskommittén ska fortsätta att utvecklas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla en policy för inköp när det gäller ekologisk och social hållbarhet, exempelvis lokalproducerad, kravmärkt eller rättvisemärkt.

ORK, Ordning, Reda och Kvalitet

Nackas styrmodell medför stuprör med täta skott. Det är lätt att kvalitetsuppföljningen faller mellan stolarna, vilket är en av nackdelarna med 90-talets New Public Management. Därtill har flera oroväckande fall, exempelvis på

Äldreboendet Sjötäppan, aktualiserat behovet av adekvat kvalitetsgranskning. Vi uppdrar åt kommunstyrelsen att införa en kvalitetsprocess som spänner över och samordnar mellan de stuprör som kommunens processer utgör idag. Kvalitetsprocessen ska även innefatta inköp för att kunna kvalitetssäkra upphandlingar och avtal.

Hållbar digitalisering

Digitaliseringen är vår tids största förändringsfaktor, jämförbart med skrivkonstens införande eller industrialismens intåg. Digitaliseringskommissionen beskriver digitaliseringen som katalysatorn, möjliggöraren och motorn i samhällsutvecklingen.

Hållbar digitalisering är att ändra och förnya inte bara teknologin utan också att införa nya arbetsmetoder som leder till högre kvalitet och ger brukarna ökad livskvalitet. Digitaliserings lyckas bäst om den införs i dialog med brukare och arbetstagarare.

Vi vill bygga framtidens bostäder och inte bara en uppfräschad version av bostäder såsom de byggts senaste 70-åren. Därför vill vi bygga in digitalisering i bostäderna redan nu. Vårt mål är att dagens bostäder ska ge motsvarande livskvalitetshöjning som bostäderna som byggdes på 60-talet innebar för sin samtid. Nybyggnationer och renoveringar som görs idag bör resultera i smarta hem med inbyggda sensorer, digitala och uppkopplade lampor, värmesystem, digitala lås, fiberkoppling och mycket mer. Detta borde vara lika självklart som att vi drar in el, vatten och avlopp.

Rätten till bostad

Artikel 25 i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter reglerar att bostaden är en rättighet. Precis som Regeringsformen i Sveriges grundlag också fastslår. Därför är bostadsförsörjning inte enbart en sak för enskilda individer utan också ett samhällsansvar. Denna pragmatiska hållning har tjänat Sverige väl under lång tid och det är dags att den hållningen implementeras i Nacka.

Bostadssituationen i Nacka behöver förbättras. Redan idag har många av Nackas ungdomar ingen möjlighet att bo kvar i kommunen på grund av brist på hyreslägenheter. Det finns en risk att många av Nackas unga inte har möjlighet att flytta hemifrån då det byggs alltför få hyreslägenheter som fler har råd att bo i. Hyresrätter utgör idag 17 procent av Nackas bostadsbestånd. Denna redan låga andel beräknas minska till 14 procent sett till dagens planerade bebyggelse. Bostadsbyggandet behöver få bättre balans där fler grupper som exempelvis unga och äldre får bättre möjligheter att kunna bo i vår kommun.

Ett sätt att ha makten över sin vardag är att vara aktivt medskapande. Kommunstyrelsen tillförs medel för att påbörja arbetet med bildandet av ett kommunalt bostadsbolag.

Trygghetspaket

Demokrati måste värnas och vinnas varje dag. Ett sätt att öka tryggheten är när fler människor är aktivt medskapande i sitt närområde och framtidstro ersätter känslan av att vara utanför. Nacka har idag områden där valdeltagandet är alltför lågt.

Vi vill öka människors tilltro till demokratin som verktyg att skapa sin samtid. Med målet att öka valdeltagandet i de områdena med lägst valdeltagande i Nacka vill vi tillföra valnämnden, som ligger under kommunstyrelsen, ökade medel för att anlita och utbilda demokratiambassadörer inför de allmänna valen 2018 och EU-valet 2019.

För att skapa ett tryggt Nacka måste vi också hantera den ökade droganvändningen. Vi tillför därför ökade resurser till förebyggande arbete kring alkohol, narkotika, droger och tobak.

Kommunstyrelsen tillförs också resurser för att tillsätta en samordnare mot våldsbejakande extremism.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att:

- Tillse att 50 procent av den nybyggnation som planeras utgörs av hyreslägenheter.
- Införa en kvalitetsprocess som spänner över och samordnar mellan de stuprör som kommunens processer utgör idag.
- Implementera vita-jobb-modellen i tillämpliga upphandlingar.
- Implementera en policy för hållbara upphandlingar.
- Starta upp ett kommunalt bostadsbolag med fokus på hyreslägenheter.
- Inrätta ett samrådsorgan där politiker och företrädare för personalorganisationerna ingår för att säkerställa en god arbetsmiljö för de anställda i Nacka kommun.

(tkr) Kommunstyrelsen (stadsledningskontoret)	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-136 723	-139 773	-3 050
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Vita jobb-modellen			
Fastighetsbolag (uppstart)		-300	
Demokratiprojekt - Ökat valdeltagande		-200	
Samordnare mot våldsbejakande extremism		-700	
ANDT och andra trygghetsåtgärder		-1 850	

Investeringar

(Mnkr)		Investerings-prognos						
Investeringsprojekt	Tidigare projektram	Nytt beslut	Ny ram	2018	2019	2020	2021+	Kapital- kost 2018
Fastighetsbolag	0	-180	-180	-35	-54	-91	0	-4,50

Arbets- och företagsnämnden

Ansvar och uppgifter

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktningmottagandet. För dessa verksamheter ansvarar nämnden för mål, finansiering och uppföljning. Försörjningsstödet flyttas till Socialnämnden.

Alla som kan jobba ska jobba

Jobbcoacher har varit tänkta som introduktion till arbetsmarknaden för individer som behöver stöd och står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är idag omöjligt att se tydliga varaktiga effekter av insatserna och de utvärderingar som är gjorda kommer med kritik kring hur samarbetet mellan kommunen och jobbcoacherna fungerar. Minskningen av antalet personer som når egen försörjning efter utförda arbetsmarknadsinsatser är en tydlig indikator på att det behövs göras mer. Genom att ge möjlighet till arbete i form av riktiga jobb, till exempel i form av extratjänster, skapar vi en möjlighet till arbete även för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Exempel på användning av extratjänster kan vara enklare uppgifter som att röja sly eller att förstärka välfärden genom att vara en extra person inom äldreomsorgen. Det skulle också kunna handla om att vara en extra resurs inom hemspråksundervisningen som stöd till kommunens SFI utbildning. Extratjänster i välfärden är en statlig satsning där kommunen inte belastas för löne- eller arbetskostnader och bidrar till att skapa fler arbetstillfällen. För att få bästa effekt avsätter vi medel för att handleda dessa anställda.

En god integration

Nackas föreningar har tagit stort ansvar i olika projekt och insatser för att främja integration. Det har till exempel handlat om att bryta nyanlända kvinnors isolering och bana väg för ökad delaktighet i samhället samt stöd till nyanlända barn som ska börja skolan. Regeringen har beslutat att avsätta 64 miljoner kronor till integrationsfrämjande verksamheter hos idrottsföreningar runt om i landet. Vi

socialdemokrater anser att det är viktigt att fortsatt stötta civilsamhällets integrationsarbete och föreslår även att kommunen bör anslå medel för detta arbete. Vi vill även att samhällsorienteringen, som alla nyanlända genomgår, bör innefatta jämställdhet samt sex och samlevnad. Det tror vi skulle få positiva effekter för integrationen i kommunen.

Ensamkommande tvingas flytta trots extrapengar till kommunerna. Regeringen har valt att öka stöden till kommunerna i och med de ökade kostnaderna i och med flyktningmottagandet. Bland annat har ett bidrag på 390 miljoner betalats ut till kommunerna för att ensamkommande över 18 år ska kunna bo kvar i kommunen och kunna studera färdigt sin pågående utbildning. Tanken med bidraget är att ungdomarna inte ska brytas upp från sitt liv där de studerar, skaffat vänner och börjat etableras i samhället. Det är viktigt att säkerställa god kvalitet i mottagandet av ensamkommande flyktningbarn. Socialdemokraterna vill se en bättre resultatuppfyllnad på SFI och högre ambitionsnivå i antal godkända kurser.

Pilotprojektet Jobbflytt

Vi socialdemokrater är överraskade att Alliansen i Nacka väljer att starta ett pilotprojekt för att få nyanlända att byta kommun. Det är idag en brist på arbetskraft i vår region, och att då utforma ett projekt för att få personer att flytta från kommunen är osmakligt. Vi socialdemokrater väljer istället att satsa på arbetsmarknadsinsatser, integrationsprojekt och byggande av nya bostäder med blandad upplåtelseform. Det är genom att ta ansvar som vi kan skapa ett bättre samhälle för alla.

Sommarjobb

Att se till att så många unga som möjligt får chansen att sommarjobba är en investering i ungas framtidschanser på arbetsmarknaden. Vi tror att genom att erbjuda sommarjobb till ungdomar mellan 16–18 år i kommunen får de möjligheten att bygga upp ett kontaktnät och enklare att få jobb senare i livet. Under 2017 har kommunen erbjudit 430 personer ett jobb under

sommarlovet men det var dubbelt så många som sökte. Vi vill införa sommarjobbgaranti. Nämnden tillförs medel för detta. Att få ett sommarjobb ska inte vara ett lotteri utan

möjligheten till sommarjobb ska vara lika för alla unga. Idag har 30 procent av Sveriges kommunerna en sommarjobbgaranti. Nacka ska bli en av dem.

Arbets- och företagsnämnden får i uppdrag att:

- utöka användningen av extratjänster.
- stötta civilsamhället i dess integrationsarbete.
- införa sex och samlevnad samt jämställdhet som en del i samhällsorienteringen.
- låta ensamkommande bo kvar i kommunen efter det att de fyllt 18 år.
- avsluta Pilotprojektet Jobbflytt.
- införa sommarjobbgaranti för unga mellan 16–18 år.

(tkr) Arbets- och företagsnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-181 993	-115 254	66 739
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Extratjänster i välfärden, handledning		-200	
Sommarjobbgaranti		-4 500	
Civilsamhället		-400	
Samhällsinfo (Sex och samlevnad)		-50	
Försörjningsstöd (flyttas till socialnämnden)		71 889	

Fritidsnämnden

Ansvar och uppgifter

Fritidsnämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet. I uppdraget ingår att följa utvecklingen och verka för nya former och ny verksamhet inom fritidsområdet. Genom ett nära samarbete med föreningar och organisationer stimuleras fritidslivet i kommunen. Kontantstöd fördelas till föreningar som bedriver verksamheter för barn och ungdomar och för personer med funktionsvariationer. Nämnden ansvarar för fritidsgårdar och bevakar behovet av anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet samt fastställer principer för upplåtelse av anläggningar. Fritidsnämnden ansvarar även för folkhälsofrågor för personer under 65 år.

Meningsfull fritid för alla

Socialdemokraterna vill värna om att föreningslivet ska växa tillsammans med Nacka och att alla vuxna och barn ska ha jämlika möjligheter till ett aktivt fritidsliv i både organiserade och spontana aktiviteter.

Vi ser satsningar på fritid som en investering i framtiden genom att folkhälsan och integration gynnas. I takt med att vi blir fler i Nacka är det extra viktigt att fritidsanläggningar och idrottsytor planeras in och byggs. Det är viktigt att säkerställa att nya anläggningar är etablerade innan gamla rivs.

Fritidsgårdarna fyller en viktig social funktion, i första hand för ungdomar mellan 13 och 18 år. De ska finnas där barnen och ungdomarna bor, ha generösa öppettider och vara öppna då behoven är som störst, vilket varierar mellan fritidsgårdar. Därför tillförs resurser för utökade öppettider.

Idrottssatsningar i hela Nacka

Vi vill att Nacka ska vara en kommun där tillgången till fritidsaktiviteter och idrott är stor. Det kräver att vi gör stora satsningar på sporthallar och olika idrottsytor. Nacka ska vara en kommun där tillgången till idrott är lika för alla.

För att föreningslivet ska leva i hela Nacka behövs olika satsningar. Bland annat behöver ridsporten mer resurser. Vi vill därför under 2018 sätta igång arbetet med att bygga och etablera en ridskola i Källtorp.

Fler satsningar på idrotter som ökar i intresse krävs också. Både cricket och E-sport växer i kommunen. Därför vill vi satsa på en E-sporthall i Henriksdal samt cricketbanor i Henriksdal och Fisksätra. Cricketbanorna är främst till för träning och kommer inte i nuläget att vara fullstora cricketplaner. Vi vill också möjliggöra för skejtare att kunna utöva sin sport året om genom att sätta ett vintertält över skejtparken i Orminge.

De kommande åren kommer de centrala delarna i Nacka att expandera kraftigt med hög inflyttning och nya bostäder. Det ställer också krav på att det byggs tillräckligt med idrottsanläggningar. Därför vill vi redan nu utreda möjligheten att anlägga en 50 meters bassäng i det planerade sportcentret.

I Nacka är fotboll en populär sport och för att föreningarna ska kunna växa ytterligare behövs fler fotbollsplaner. Därför utökar vi antalet fullstora 11-manna planer med konstgräs.

Vi vill även att föreningslivet ska kunna använda Nacka kommuns anläggningar under kvällar och helger.

Utegyms

Utegyms skapar möjlighet till fysisk aktivitet som är kostnadsfri för användarna. Idag finns fem stycken utegyms i Nacka och under 2017 kommer tre till att färdigställas. Men det är långt ifrån tillräckligt då användartrycket på utegymsen är stort. De utegyms som finns idag är främst lokaliserade i anslutning till friluftsområden. Vi vill bygga fler utegyms och framförallt i lägen nära bostäder och i anslutning till exempelvis idrottsanläggningar och lekplatser. Att bygga utegyms i anslutning till lekplatser skulle möjliggöra för de vuxna att träna samtidigt som barnen leker. Det är också viktigt att bygga utegyms i trygga miljöer som är upplysta och där det finns människor i rörelse.

I den nu gällande prognosen som fullmäktige antagit ligger denna satsning 2019–2020. Vi vill tidigarelägga investeringarna med ett år.

Fritidsbank

Fritidsbank är ett koncept där exempelvis idrottsutrustning kan återanvändas genom kostnadsfri utlåning. Syftet med en fritidsbank är att alla barn och ungdomar, oavsett ekonomiska förutsättningar, ska få samma möjligheter till

fritidsaktiviteter och sport. Det är ett sätt få fler människor att använda idrotten och fritiden som mötesplats. Demokratin understöds och möjligheterna för alla att delta ökar. Därtill är det en bra satsning för folkhälsan. Det finns flera verksamheter i många av Sveriges kommuner där olika organisationer och föreningar deltar i en sådan verksamhet. Nämnden får i uppdrag att under året påbörja ett pilotprojekt för fritidsbank med lämplig aktör.

Fritidsnämnden får i uppdrag att:

- investera i träningsbanor för Cricket i Henriksdal och Fisksätra.
- sätta vintertält över skejtparken i Orminge.
- bygga en utomhusbassäng i Fisksätra.
- etablera en ridskola i Källtorp.
- starta upp en E-sporthall i Henriksdal.
- bygga fler utegym i centrala lägen.
- påbörja ett pilotprojekt för fristående aktörer eller kommunen att skapa en fritidsbank.
- utreda möjligheterna att anlägga en 50 meters bassäng i det kommande sportcentret i Nacka centrum.
- möjliggöra för föreningslivet att använda kommunens anläggningar när lokalerna inte används.

(tkr) Fritidsnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-155 449	-156 449	-1 000
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Fritidsgårdar längre öppettider		-900	
Fritidsbank, pilotprojekt		-100	

Investeringar

Enligt majoritetens förslag med tillägg sportanläggningar, som redovisas i investeringskalkyl under NTN.

Kulturnämnden

Ansvar och uppgifter

Kulturnämnden ska stödja utveckling av kulturlivet med valfrihet och mångfald för Nackaborna. Det sker genom kulturbidrag till det fria kulturlivet, finansiering av centralt placerade bibliotek, kulturkurser och musikskola för barn och unga, ett tillgängligt och rikt utbud av konst och kultur samt stöd till utveckling av kulturarvet och traditioner. Prioriterat är att alla barn och unga ska ges möjlighet att ta del av kultur, eget skapande och professionellt utbud genom kulturpeng och kundval. Kulturnämnden ansvarar för finansiering, målformulering och uppföljning av kulturverksamheter. En utredning kommer under 2018 att genomföras för att klargöra vilka metoder som bäst säkerställer att de som idag inte deltar får lika reell möjlighet att ta del av och vara aktiv i kulturlivet. Under 2018 utvärderas hittillsvarande anpassning av avgifter och utbud utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.

Kultur för alla

Kulturen ska finnas där människor bor. Därför vill vi satsa på lokaler, som kulturknutar, Folkets Hus eller allaktivitetshus i de olika bostadsområdena, som kan användas av medborgarna själva eller kultur- och fritidsföreningar. En kulturknut med bibliotek i Ektorps centrum och ett allaktivitetshus på Henriksdalsberget bör utredas.

Samarbetet med bildningsförbunden ska utökas.

Kulturskolan och det fria kulturlivet

Socialdemokraterna har drivit igenom att kulturskolans verksamhet även ska kunna omfatta spelutveckling; såväl digital som analog, men även i att uttrycka sig som författare. Vi vill också att Nacka ska vara en modern kulturskola där utbudet också innefattar digital musikproduktion.

Nästa steg är att möjliggöra för kulturskolan att erbjuda fördjupad branschkunskap för de elever som satsar på ett yrke inom sitt kulturområde. Många kulturarbetare tog sina första steg i kulturskolan och det är därför viktigt att redan på denna nivå öka kunskapen om vilka särskilda förutsättningar som omgärdar kulturarbetet. Kommunen ska också själv agera föredömligt och betala för det arbete som kulturarbetare utför. Fler lokaler för musikskola, kulturkurser och fria kulturlivet ska tillskapas i exempelvis skolor.

Bredda bibliotekens utbud

Biblioteken får en allt viktigare roll i framtidens Nacka. Dels har vi bibliotekens bildningsroll där den intellektuella och emotionella dimensionen står i förgrunden och dels ser vi att principen om avgiftsfria lån kan utvecklas till fler områden.

Våra bibliotek är idag viktiga mötesplatser för medborgare. De ger alla nackabor tillgång till samhällsinformation och en bredd av litteratur. Låt biblioteken stärka läsandet och läsoplevelser genom att ta del av den lässatsning som regeringen aviserat, men också i samverkan med skolan lyfta fram skrivandet och den egna förmågan att uttrycka sig i prosa, dikt eller annan form.

Framtidens kulturbibliotek skapar vi idag. Biblioteken ska kunna låna ut läsplatser, samt möjliggöra nätbaserade lån av film, musik och litteratur, men även digital streaming av opera, teater och konserter. Medborgare ska även ha möjlighet att göra långtidslån ur kommunens konstsamling.

Kulturnämnden får i uppdrag att:

- ge kulturskolorna i uppdrag att undervisa i arbetslivsorientering och kulturentreprenörskap.
- utveckla bibliotekens roll som bildningsbärare genom lässatsning och samverkan med skolorna.
- utreda möjligheten för breddning av bibliotekens verksamhet till att omfatta streamingtjänster.
- möjliggöra för medborgare att långtidslåna konst ur kommunens konstsamling.
- skapa kulturgaranti för alla barn som omfattas av kulturpengen.

(tkr) Kulturnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-138 786	-139 786	-1 000
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Framtidens kulturbibliotek		-1 000	

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvar och uppgift

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har myndighetsansvar och huvudmannauppgifter inom plan- och byggnadsfrågor samt miljö- och livsmedelstillsyn. Detta innebär bland annat att nämnden upprättar förslag till detaljplaner och fastighetsplaner och lämnar synpunkter på funktion, gestaltning och utformning av dessa. Därtill prövar nämnden ansökningar om bygglov, beslutar i miljö- och hälsoskyddsfrågor och livsmedelstillsyn. Nämnden prövar också ansökningar om dispens från strandskydd samt upprättar förslag till naturreservat och skötsel av dessa.

En blandad stad med nära till allt

Socialdemokraterna vill att Nacka ska växa och utvecklas för framtida generationer med social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Det ska vara en blandad stad med nära till allt. Vi vill ha ett Nacka som erbjuder blandade bostadsformer och som redan från början har god planering för äldreboenden, skolor, förskolor, social infrastruktur, idrottsanläggningar och fritidsytor. Vi vill att stadsplaneringen ska innefatta goda kommunikationer och kollektivtrafik.

Bygg bostäder för alla

Socialdemokraterna vill att det ska finnas en blandning av såväl boendeform som upplåtelseform. Det ska finnas möjlighet för människor att i olika situationer och skeenden i livet välja det boende som individen önskar och har behov av. Framför allt behöver det byggas fler hyresrätter för unga och studenter och det behöver byggas fler äldreboenden i centrala lägen. För att kommunen ska kunna bedriva en aktiv bostadspolitik krävs ett kommunalt bostadsbolag som säkerställer att det byggs och bibehålls en större andel hyreslägenheter av Nackas bostadsbestånd.

Planera och utveckla Nacka för alla

Vi vill att Nacka ska bygga en levande stad som tar hänsyn till helheten. Planprogram skapas med intentioner om hur de olika delarna ska utformas med variation av bostäder, verksamheter, grönområden, välfärdsfastigheter, kultur, fritid

etc. Då får inte avsteg göras i alltför stor grad. Vi vill bygga en levande stad som tar hänsyn till social och ekologisk hållbarhet, ger utrymme för lek på förskolorna och förser invånarna med tillgång till bollplaner, kultur- och idrottsmöjligheter. Vi vill bygga en stad för människor att bo, leva och utvecklas i.

Det gröna folkhemmet

Det gröna folkhemmet bygger vi idag för framtiden. Vårt mål är att alla nybyggda och renoverade fastigheter ska vara miljösmarta och uppfylla minst Svanen-märkning samt att en tredjedel av kommunens nybyggnation ska hålla passivhusstandard. Vi vill även att det ska byggas flervånings- och höghus i trä, till exempel skulle utbyggnaden av centrala Älta vara ett område där kommunen satsar på denna typ av gröna byggande.

Nacka har ett fantastiskt läge med närhet till en underbar natur i en blandning av skärgård och sjöar. Socialdemokraterna strävar efter att denna ska komma så många om möjligt till del, bland annat genom att skapa sammanhängande strandpromenader i så stor utsträckning som möjligt.

I dagsläget utgörs 20 procent av kommunens yta av naturreservat, ytterligare 20 procent utgörs av Erstaviksområdet. Ytterligare delar, exempelvis Hellasgården bidrar till grön- och naturområden i Nacka. Vi vill säkerställa att Nackaborna ska kunna utnyttja tillgängliga, kvalitativa och användbara grönområden.

Vi vill se ökad stadsodling, både när det gäller mindre ytor i staden som tas tillvara och större sammanhållande områden med kolonilotter, som en viktig del av Nackas utveckling. Det ger människor en möjlighet att odla sina egna ekologiska grönsaker, frukt och bär och skapar mötesplatser samtidigt som det främjar både folkhälsan och medverkar till stadens biologiska mångfald.

I stadsplaneringen måste vi se till att det finns offentliga utrymmen som inte är kommersialiserade. Det är för oss viktigt att

bibehålla ytor inom stadsbebyggelsen som fria ytor att nyttjas för samling och olika aktiviteter för allmänheten, föreningar etc.

Vi vill ompröva inrättandet av ett naturreservat i Skuruparken. Det är flera faktorer som gör Skuruparken värd att bevara. Dels är det ett centralt beläget och tillgängligt friluftsområde, dels har det en kulturhistoria med tältstugor från 1930-talet som under åren har utvecklats till mer permanenta semesterstugor. Nuvarande markägare har tidigare visat intresse av att bebygga del av marken och vi ser därför att det finns förutsättningar att initiera arbetet med en ny detaljplan där delar av området bebyggs med exempelvis ett äldreboende och att den del av Skuruparken som består av stugor av kulturhistoriskt värde inrättas som ett naturreservat.

Utred gemensam finansiering av vägarna

Socialdemokraterna vill på sikt se en gemensam finansiering av vägarna i Nacka. Då systemet med utdebitering av gatukostnaderna av fastighetsägarna i de så kallade utvecklingsområdena har varit igång en längre period, är det inte möjligt att ändra det från en dag till en annan. Därför uppdrar vi till förvaltningen att genomföra en konsekvensutredning för en övergång till gemensam finansiering av vägarna. Boende i de områden som idag har enskilt huvudmannaskap för vägarna ska omedelbart erbjudas kommunal borgen för lån till vägavgifterna, för att pragmatiskt komma närmare ett system enligt likviditetsprincipen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att:

- i centralt och strategiskt belägna delar av kommunen säkerställa tillgång till icke-kommersiella offentliga torg och mötesplatser.
- nybyggnation och renoveringar ska göras med Svanen-märkning och miljösmart byggande samt till stora delar vara av passivhus-standard.
- arbeta för att fler flervånings- och höghus ska byggas i trä.
- ta fram kommunala riktlinjer för sk minsta yta för utomhusaktivitet och lek vid upprättande av detaljplan med planerad skol- och förskoleverksamhet.
- initiera arbetet med en detaljplan för Skuruparken, dels för att inrätta ett naturreservat i den del som består av de kulturhistoriska stugorna, dels för att ta fram förutsättningar för att bygga ett äldreboende.

(tkr) Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-31 633	-31 633	0
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			

Natur- och trafiknämnden

Ansvar och uppgifter

Natur- och trafiknämnden ansvarar för vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande anläggningar ägda av kommunen och som är tillgängliga för allmänheten. För att säkerställa funktionen där, också över tid, behövs drift- och underhållsåtgärder, reinvesteringar och nyinvesteringar och kravställande på nya anläggningar som främst kommer till genom exploateringsverksamheten som kommunstyrelsen svarar för.

Attraktiva livsmiljöer

I samband med byggandet av Nacka stad har parker identifierats som en av de viktigare faktorerna för att skapa livskvalitet. Detta ställer krav på hur parkmiljöerna utformas, sköts och underhålls. Förutom att verka för attraktiva parker i Nacka ska nämnden också fokusera på tillgänglighet till och attraktiviteten hos de angränsande naturområdena. Det ska vara enkelt att ta sig fram på ett säkert sätt. Nämnden prioriterar framkomligheten för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Nämnden fortsätter sitt arbete med särskilda insatser för att förbättra framkomligheten till skolor och idrottsanläggningar.

Allmänna anläggningar

All teknisk infrastruktur ska konstrueras och byggas så att kostnaden både för att bygga och bibehålla dess funktion blir så låg som möjligt. Underhållsplaner ska finnas för alla väsentliga anläggningar som nämnden ansvarar för. För infrastruktur som nämnden ansvarar för att bygga ska livscykelanalyser (LCA) göras.

För att minimera risken med kostsamma tillfälliga lösningar och höga driftkostnader bör samordning med andra nämnder öka och tidigare bevakning i planprocessen eftersträvas.

Säkra skolvägar

Det är inte bara skolan som ska vara trygg. Färden till och från skolan måste också vara trygg. Eleverna ska kunna gå eller cykla till skolan på

egen hand och bidra till att minska trafikchaos utanför skolorna. Nacka växer och den ökande biltrafiken ökar otryggheten på väg till och från skolan. Som del av vårt trygghetspaket satsar vi på säkra skolvägar runt alla Nackas skolor.

Bil- och el-cykelpooler

Socialdemokraterna förordar en satsning på kollektivtrafik, bilpooler och cykel för att minska bilanvändningen och nå ett mer hållbart resande. Bil- och el-cykelpooler är en viktig pusselbit i ett klimatsmart och energieffektivt transportsystem då inte varje familj längre har egen bil och antalet p-platser vid nybyggnationer har minskat. Tillgång till infartsparkeringar ska ses över och öka.

Tillgänglig natur

Gångstråk, alléer, parkeringsplatser och bostäder behöver ordentlig belysning för att invånarna ska känna sig trygga att vistas där. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram ett särskilt långsiktigt åtgärdsprogram. Det arbetet kan förstärkas och bidra till god integration genom insteg på arbetsmarknaden med regeringens satsning på extratjänster. Tillgängligheten till kommunens natur- och kulturresevat bör bli bättre. Det innefattar bussförbindelser, parkeringsplatser, skidspår, motionsspår och utegym samt tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Utöver kompetent personal är arbetet med skogsbruk och ekologisk hållbarhet även ett utmärkt exempel på en nyttig och välgörande sommarjobbsmöjlighet. Offentliga toaletter gör att offentliga anläggningar används mera jämställt och därför behövs det en översyn av offentliga toaletter i närheten av exempelvis utomhugym samt lekplatser.

Lekplatser

Det är viktigt att Nacka är en kommun även för barnen, och att det därför planeras in lekplatser när både nya och tillfälliga boenden etableras. Socialdemokraterna vill även att lekplatser ska kunna utformas med olika teman för att vara attraktiva.

Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att:

- göra en kommunövergripande plan för bil- och el-cykelpooler samt infartsparkeringar.
- säkerställa trygga skolvägar.
- anordna sommarjobbsmöjligheter förstärkt med extratjänster i den kommunägda naturen med inriktning på skogsbruk och ekologisk hållbarhet.
- ta fram ett särskilt belysningsprogram och långsiktiga åtgärder.
- förbättra tillgängligheten till kommunens naturreservat.
- göra en översyn av offentliga toaletter vid offentliga anläggningar.
- planera in lekplatser vid uppförandet av både permanenta och tillfälliga bostäder.
- anlägga temalekplatser.

(tkr) Natur- och trafiknämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-243 069	-244 069	-1 000
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Trygga skolvägar		-1 000	

Investeringar

Enligt majoritetens förslag med följande tillägg:

Tattbybron

Tattbybron är en viktig förbindelse för boende och skolbarn i området. Den befintliga bron är en säkerhetsrisk – speciellt under vintern då den inte kan plogas. För att trafiken ska fungera rätt och att barnen ska få en säker väg till och från skolan krävs därför en investering i en ny bro.

Cirkusparken

För att öka tillgången på fotbollsplaner vill vi investera 2 miljoner för att omvandla planen till en 7-mannaplan med konstgräs.

Strandpromenad Bastusjön

För att tillgängliggöra badet på sommaren och skridskoåkningen på vintern satsar vi på en strandpromenad längs Kristinedalsvägen. Denna satsning skulle även göra det säkrare för gång- och cykeltrafikanter att röra sig längs vägen.

Socialnämnden

Ansvar och uppgifter

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten när det gäller individ- och familjeomsorg och funktionsnedsättningsområdet, ekonomiskt bistånd samt andra uppgifter som en socialnämnd enligt lag ska fullgöra. Undantag är till exempel flyktningmottagande inklusive ensamkommande ungdomar över 18 år samt kommunal vård och omsorg för personer 65 år och äldre, som ligger på Arbets- och företagsrespektive Äldrenämnden. Försörjningsstödet flyttas till Socialnämnden.

Satsa på barn- och ungdomar

Antalet barn- och ungdomar (0–18 år) som behöver insatser från Socialtjänsten ökar. Problemen handlar oftast om våld mot barn, familjevåld och missbruk hos de vuxna i barnets närhet. En oroväckande utveckling är också att cannabismissbruket ökar i åldern 18–20 år samt att det är många utan missbruk som har svårt att få ihop sin vardag. De är i stort behov av boendestöd och kontaktperson.

Flera av de som missbrukar söker sig dessutom inte till beroendevården och därför behöver förstärkning ske av de uppsökande insatserna. I syfte att stärka brukarnas inflytande över insatserna inom beroendevården prövas, så kallade brukarrevisioner där brukarna får möjlighet att revidera verksamheten.

Socialdemokraterna vill göra en ordentlig satsning på det förebyggande arbetet. Det förutsätter inrättandet av en social investeringsfond. Den sociala investeringsfonden ska underlätta och stimulera gränsöverskridande insatser mellan olika verksamheter som till exempel socialtjänst och skola för att förebygga framtida social och ekonomisk utsatthet. Detta är en del av satsningen trygghetspaketet.

Den psykiska ohälsan bland barn- och ungdomar ökar och det är även i den gruppen som självmorden ökar. I den nationella handlingsplanen för att minska antalet självmord framhålls hur viktigt det är att kommunerna tar fram lokala

handlingsplaner. Nacka kommun bör ta fram en sådan handlingsplan i samverkan med berörda aktörer.

Barnens möjligheter till delaktighet vid socialtjänstens insatser stärks. Det är särskilt angeläget då barnkonventionen blir lag i Sverige.

Minskat beroende

Kommunerna kommer från 1 januari få ett utökat ansvar i Socialtjänstlagen att behandla och ge stöd till spelmissbrukare och deras anhöriga. Spelberoende är ett växande problem och leder ofta till allvarliga sociala konsekvenser. Särskilda resurser avsätts för att klara det nya uppdraget och samverkansöverenskommelser med Landstingets beroendevård tas fram.

Fältassistenter och Polarna

Att finnas med i ungas vardag med det preventiva arbetet är viktigt. Därför föreslår vi en satsning på fältassistenter som ska förstärka det viktiga arbete som Polarna och även nattvandrarna gör. Fältassistenternas uppgift är att arbeta förebyggande i de miljöer där ungdomar vistas. Det innebär att de ska verka i skolan, på fritidshem och fritidsgårdar samt i samverkan med andra krafter i lokalsamhälle. Fältassistenter myndighetsansvar och har sin hemvist i socialtjänsten men bör placeras på till exempel fritidsgårdar för att på ett naturligt sätt kunna samverka i lokalsamhället. Detta är en del av trygghetspaketet.

Investera bort boendekrisen

Ett av de största problemen inom det sociala området i Nacka kommun är bristen på hyresbostäder till rimlig hyra. Bostadskrisen skapar inlåsnings effekter och leder till ökat mänskligt lidande och högre kommunala kostnader. Detta gäller både för gruppen missbrukare och dem som har laglig rätt till insatser enligt LSS.

Socialdemokraterna vill prioritera en lösning av boendekrisen inom det sociala området. Det måste göras genom en aktiv politik som bygger på planering av sociala boenden redan från början när nya bostadsområden växer fram.

Detta är särskilt angeläget är det när Nacka bygger stad.

Särskilt vid nybyggnationer måste det vara ett absolut krav att allt är tillgänglighetsanpassat samt att en handlingsplan tas fram för åtgärder av redan befintliga verksamheter. Årsvisa genomförandeplaner med mål och uppföljning bör därtill sättas upp.

Våld i nära relationer

Våldet mot kvinnor och barn är ett omfattande samhällsproblem som orsakar stort enskilt lidande och bidrar till onödiga samhällskostnader. Socialdemokraterna vill att tillgången till skyddade boenden ska öka och att barnrättsperspektivet särskilt ska beaktas. Förebyggande insatserna till förövarna stärks. Detta är en del av satsningen trygghetspaket.

Trygga personalförsörjningen

Det är angeläget att trygga personalförsörjningen inom socialtjänsten för att klara rättssäkerheten och kunna ge fortsatta insatser med bibehållen kvalitet. Personalkrisen kom till Nacka med

konsekvens att arbetsmiljön försämrades ytterligare och svårigheter att upprätthålla kvaliteten. Just därför är det nu viktigare än någonsin ta fram en långsiktig personalförsörjningsstrategi med åtgärder som fler traineeplatser, mentorprogram och kompetenssatsningar.

Under 2018 vill vi att socialtjänstens dag arrangeras för att på ett bättre sätt synliggöra socialtjänstens arbete och insatser för medborgare och de som kan vara intresserade att jobba inom socialtjänstens område. En sådan dag skulle bidra till ökad kunskap och öppenhet.

Satsning på digitalisering och välfärdsteknik

För att stärka möjligheten till utveckling av digitalisering inom socialtjänsten som gynnar tillgängligheten för medborgarna och dessutom ökar handläggningen effektivitet så tas en digitaliseringsstrategi fram under 2018. Den ska sedan ligga till grund för den fortsatta utvecklingen inom området och ska sedan följas av handlingsplaner.

Socialnämnden får i uppdrag att:

- påbörja investering i en social investeringsfond.
- ta fram handlingsplan för minskad psykisk ohälsa och självmord bland barn och ungdomar.
- möta kommunernas utökade ansvar för spelberoende genom avsätta resurser och ta fram en samverkansöverenskommelse med landstinget.
- investera bort boendekrisen, planera av sociala boenden när nya bostadsområden växer fram.
- ta fram en långsiktig personalförsörjningsstrategi för att klara rättssäkerheten och kvaliteten inom socialtjänsten.
- ta fram en digitaliseringsstrategi under 2018.
- arrangera socialtjänstens dag under 2018.

(tkr) Socialnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-727 139	-807 528	-80 389
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Resurser till akuta behov för barn och ungdomar som far illa		-2 000	
Fältassistenter och Polarna		-3 000	
Social investeringsfond		-3 000	
Våld i nära relationer		-250	
Försörjningsstöd (tas över från AFN)		-71 889	
Satsning mot spelberoende		-250	

Utbildningsnämnden

Ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden är huvudman och/eller myndighet för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt för vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Utbildningsnämnden ansvarar för finansiering, uppföljning, utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete för dessa verksamheter i enlighet med skollagen eller annan författning. Utbildningsnämnden ansvarar också för målformuleringar samt att se till att det finns ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som ska tillgodose föräldrars och elevers önskemål om förskole och skolplats. Föräldrar och elever ska även ges en allsidig information om verksamheterna.

Stor satsning på lärande

Trots att Nackas skolor fortfarande står sig bra nationellt är det oroande att se när de sjunker radikalt i den senaste mätningen om årets bästa skolkommun från Lärarförbundet. Mätningen innehåller många faktorer, men det som ligger till grund för raset är att Nacka under senare år kraftigt minskat ersättningen per barn. Detta märks främst genom kraftigt ökade ohälsotal bland lärarna. Enligt rankingen är Nacka därtill en av de kommuner i Sverige som har lägst andel utbildade lärare och den lägsta lärartätheten.¹

Skillnaderna mellan skolor och mellan elever med olika bakgrund ökar i Sverige, så även i Nacka. Denna bekymmersamma bild kontrasteras samtidigt av en verklighet där många engagerade lärare arbetar med våra elever i skolan varje dag. Enskilda lärares passion är en god början för att vända den negativa trenden och skapa en positiv framtid för skolan. Men det räcker inte.

Skolans uppgift ska vara att bidra till en kvalitativ undervisning med syftet att alla elever ska lära sig och utvecklas. Skolan måste utgå från att alla

människor är resurser i vår gemensamma framtid. Skolan behöver därför anpassa sig efter olika elevers förutsättningar och behov. Skolan måste hjälpa eleverna att hitta nycklar till motivation och lust att lära. Då får vi ett effektivt lärande.

Vårt mål är att skapa en attraktiv, modern skola där alla elever ges chans att lyckas. Lärarna och rektorerna måste ges rätt förutsättningar genom förutsägbara rimliga ekonomiska ramar, tydliga spelregler samt stor frihet och tydliga krav på att utveckla sin skola.

Ytterligare en oroande utveckling är att allt fler unga mår dåligt. Den senaste lägesrapporten inom hälso- och sjukvården från Socialstyrelsen visar att bland kvinnor i åldern 16–29 år har 54 procent upplevt oro och ångest, bland män är det 33 procent. Svår ångest är också vanligast i denna åldersgrupp. I något lägre åldrar, 15–24 år, är den vanligaste dödsorsaken självmord. Detta är dystra siffror som vi måste ta på största allvar.

Vi tillför resurser för att kunna ha fler lärare, fler yrkeskategorier i skolan, exempelvis specialpedagoger och socialpedagoger som kan stärka lärandet, samt utökad elevhälsopersonal som skolpsykologer.

För att ge bättre förutsättningar för skolledare och lärare att lyckas höjs checkerna för fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Fritidslyft

Arbetsbelastningen för lärarna i fritidshemmen behöver minska till en rimlig nivå och antalet elever i varje grupp måste bli färre. Lärarna måste få adekvat tid till planering. Vi väljer därför att införa ett Fritidslyft. Vi vill att det anställs mer personal i fritidshemmen så att barngrupperna kan bli mindre och att personalen ges möjlighet att jobba mot fritidshemmens särskilda målsättningar som är stödande för det övriga

¹ <https://www.lararforbundet.se/basta-skolkommun/2017/nacka>

skolarbetet. Andelen utbildade fritidspedagoger behöver också öka.

Vi vill också se till att personalen på fritidshemmen får tillgång till kontinuerlig fortbildning när det gäller barns psykiska hälsa och funktionsvariationer bland barnen. På så sätt kan personalen på ett tidigt stadium upptäcka problem hos barnen som kanske inte visar sig tidigt i grundskolan och se till att dessa barns behov tillgodoses.

Kulturinslag som exempelvis sång, drama och musik främjar barn förmåga att ta till sig nya kunskaper och berika deras liv. Möjlighet till kulturutövande under professionell ledning behöver säkerställas redan i tidig ålder i Nackas skolor. Vi vill därför införa möjlighet för fritidshemmen att kostnadsfritt delta i kulturskolans verksamhet eller att kulturskolans personal aktivt deltar i fritidshemmens verksamhet.

Läxhjälp ska erbjudas under professionell ledning inom ramen för fritidshemmen för alla barn som behöver det samt att alla barn ska kunna äta sig mätta på näringsrika mellanmål.

Checken till fritidshemmen höjs för Fritidslyftet.

Pedagogiska checkar

Vi har ett problem när skolpengen inte fullt ut används till eleverna. Vi socialdemokrater ser det ologiska i att få betalt per elev men betala för kvadratmeter. Vi vill göra hyresmodellen mer likvärdig.

Internhyressystemet i dess nuvarande form skapar stora orättvisor för Nackas skolor. Beroende på tillfälliga svängningar i elevunderlaget och lokalernas utformning kan hyran ta stora delar av skolans intäkter medan andra skolor har betydligt lägre hyreskostnad per elev. Det är inte rimligt att elever, beroende på vilken skola de råkat välja, får mindre resurser till lärare och material än elever i andra skolor där hyran per elev är betydligt mindre.

I stället bör internhyran, precis som i Stockholms kommun, lyftas ut för den check skolorna får för varje elev. På det sättet blir förutsättningarna för

de olika skolorna i kommunen mer rättvisa. Det betyder att elever och föräldrar kan känna sig trygga med att just deras skola har pengar till lärare och skolböcker i stället för en alltför hög hyra. Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda internhyran i skolan, i syfte att lyfta ut internhyran ur medlen för den löpande verksamheten på respektive skola, och därmed skapa pedagogiska checkar.

Insyn och transparens

Vid val av barnomsorg och skola för sitt barn eller omsorg för sina anhöriga är det viktigt att kunna ta reda på fakta. Centralt är då att veta vad de skattemedel och avgifter som verksamheten får används till. För kommunens verksamhet gäller offentlighetsprincipen, men verksamhet som drivs av andra huvudmän omfattas inte av offentlighetsprincipen.

Några av de största friskolekoncernerna bedriver i princip hela sin verksamhet genom ett fåtal aktiebolag. Det innebär att alla kommuner där de bedriver verksamhet betalar in skolpengen för förskola, grundskola och gymnasieskola till ett och samma bolag. Hur det bolaget sedan väljer att fördela pengarna är omöjligt att kontrollera. Om vi vill skjuta till mer pengar, kan den skolpengen lika gärna användas till en ny skola i Saudi Arabien, istället för barnen i Nacka.

Friheten för invånarna att välja skola för makten närmare varje invånare. Fristående skolor kan bidra med mångfald och alternativ pedagogik. Ett sådant system kräver förvisso möjlighet för huvudmän att göra en rimlig vinst. Men det är kommunens invånare som ska välja och som står för notan och lokalpolitiker som fattar beslut om satsningar. Öppenhet och mångfald är för oss mer än bara ord inom ramen för det kommunala självstyret. Utbildningsnämnden får i uppdrag att kravställa utbetalandet av skolcheckar med att huvudmannen öppet redovisar ekonomin på enhetsnivå, exempelvis för varje skola.

Likvärdighet/strukturtillägg

Alla elever har rätt till en likvärdig utbildning. Utbildningen ska också kompensera för elevers olika bakgrund och andra olikartade förutsättningar.

Nackabor ska känna sig trygga med att den närmaste skolan är bra oavsett vem de är eller var i kommunen de bor. Det är grunden i vad vi socialdemokrater står för.

Likvärdighetsgarantin formades om för några år sedan. Dessvärre innebar förändringen att skolorna med störst behov blev förlorarna i fighten om medlen inom denna garanti. Nämnden får i uppdrag att följa upp och föreslå ändring av modellen för att få en bättre likvärdighetseffekt. Nämnden tillförs 1 miljon kronor utöver volymförändringen för utökad likvärdighetsgaranti.

Utökad förskoletid

Förskolan är en viktig del av välfärdssamhället och en avgörande start på utbildningssystemet. Forskning visar att barn som får sin vistelsetid på förskolan beskuren ofta upplever en brist på kontinuitet och känner sig utanför. Språkutvecklingen för barn med annat modersmål än svenska är ett exempel. Om barn med annat modersmål än svenska får leka med andra barn lär de sig snabbare att uttrycka sig på det svenska språket.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att:

- utöka förskolan till 30 timmar för alla barn.
- utöka fritidstiden för barn i förskoleklass med föräldraledig förälder.
- utreda en modell där skolorna kompenseras för hyran utanför skolpengen.
- följa upp och föreslå ändring av likvärdighetsmodellen för att få en bättre likvärdighetseffekt.
- införa krav att offentligt finansierad verksamhet inom nämndens område ska lämna ekonomisk redovisning per enhet.
- se till att elever, föräldrar och personal är delaktiga i framtagandet av likabehandlingsplanen.
- ställa krav på att läxhjälp ska erbjudas på fritidshemmen.

Självklart ska de föräldrar som önskar en kortare vistelsetid för sina barn ha den möjligheten. Men den grundläggande rättigheten att få delta i förskolans pedagogiska verksamhet ska finnas för alla barn oavsett föräldrars sysselsättning.

Nämnden tillförs medel för att utöka vistelsetiden i förskolan från dagens 25 timmar till 30 timmar för alla barn.

Utökad fritidstid för barn i förskoleklass

Nacka kommun erbjuder idag barn till föräldralediga föräldrar 10 timmars fritidstid. I förskoleklass är skoltiden endast 15 timmar vilket innebär en total vistelsetid i skolan på 25 timmar per vecka. I åk 1 är den totala vistelsetiden på 40 timmar. Detta drabbar barn som går i förskoleklass eftersom barnen tvingas gå hem oskäligt tidigt, om inte särskilda skäl föreligger. Skolan är viktig och barnens rätt till att vara i förskoleklass och på skolan med sina kompisar är en viktig kunskapsreform.

Nämnden tillförs medel för att utöka vistelsetiden för barn i förskoleklass.

(tkr) Utbildningsnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-2 796 726	-2 833 347	-36 621
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Förskola, Check (+1%)		-6 911	
Fritidshem 6 år, check (+2%)		-1 463	
Fritidshem 7-9 år, check (+2%)		-2 795	
Förskoleklass, check (+1%)		-577	
Grundskola, check (+1%)		-10 778	
Grundsärskola, check (+1%)		-283	
Gymnasieskola, check (+1%)		-3 580	
Gymnasiesärskola, check (+1%)		-134	
Likvärdighetsgaranti		-600	
30h i förskolan för barn med föräldralediga el arbetslösa föräldrar		-4 000	
Utökad vistelsetid på fritidshem för barn i förskoleklass		-5 500	

Äldrenämnden

Nämndens ansvar och uppgift

Äldrenämnden ansvarar för socialtjänsten, kommunal vård och omsorg för personer över 65 år, utom ekonomiskt bistånd. Äldrenämnden svarar för myndighetsutövning och utreder och fattar beslut om insatser exempelvis hemtjänst, dagverksamhet och äldreboende. Nämnden beslutar om färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag samt fastställer avgiften för den enskilda.

En trygg vardag när du blir äldre

Även om du blir äldre fortsätter du att vara en individ, och önskemål och behov kommer att se olika ut för varje person. Att veta att omsorgen finns om den behövs, att ett boende finns redo, möjligheter till gemenskap och aktiviteter och ett boende som passar när jag blir äldre är grunderna för en trygg vardag.

Äldreplan och livskvalitetsatsning

Nacka behöver ha en konkret plan för äldreomsorgen, som omfattar både hur många platser på särskilda boenden som behövs, samt var dessa ska ligga. En äldreplan bör också omfatta mer mjuka värden. Det ska finnas lokaler och verksamhet i alla kommundelar som den som blir äldre kan delta i för att öka möjligheten till ett hälsosamt och friskt liv. Det kan till exempel innebära att erbjuda balansgympa på flera ställen i kommunen, möjligheter till social samvaro som exempelvis dans och utveckla lugna promenader med bänkar och belysning för bra sikt och trygghet. Äldreplanen bör också innefatta planering över snöröjning och röjning av sly ur ett äldreperspektiv. Detta är viktigt så att det till exempel går att hålla i ledstänger när en trappa vid en gångväg ska nyttjas. Det behövs även en konkret plan om hur Nacka ska klara personalförsörjningen till både boenden och hemtjänsten. Även om hemtjänsten i Nacka drivs i privat regi, har kommunen det yttersta ansvaret att tillhandahålla vård och omsorg med hög kvalitet och utbildad personal.

Bygg ett trygghetsboende i egen regi

Nu är vi överens om att det behövs trygghetsboenden i Nacka kommun. Vägen dit

ser vi dock väldigt olika på. Alliansen präglas alltjämt av "någonannanismen" medan vi socialdemokrater vill uppföra ett i "egen regi" för att få med det som definierar ett trygghetsboende. Det finns också pengar att söka från staten för att delfinansiera ett trygghetsboende.

Öka valfriheten i hemtjänsten

Villkoren för företagen inom hemtjänsten behöver ses över. Valfriheten för de äldre som har hemtjänst behöver öka, bland annat vad gäller insatser som variation vid olika tillfällen. Ibland kan det behövas tio minuter extra, ibland går det fortare. Ett system som möjliggör den flexibiliteten måste utvecklas. Dessutom ska det finnas större möjlighet att som brukare forma sina insatser och att kunna byta insats på ett mer smidigt sätt. Därtill vill vi i sann valfrihetsanda återinföra hemtjänst i kommunal regi. Nämnden tillförs extra medel för höjning av hemtjänstchecken i syfte att få bättre villkor för hemtjänstaktörerna, fristående likväl kommunal sådan.

Inrätta Teknik-Lisa

Mer och mer teknik används i dagens samhälle, och det är inte alltid lätt att hänga med i utvecklingen samtidigt som det ofta hänvisas till hemsidor och "mina sidor". Därför vill Socialdemokraterna inrätta en "teknik-Lisa" som likt Tryggve kan besöka de äldre hemma men istället för att byta lampor eller hänga upp gardiner, kunna guida in i tekniken eller hjälpa till med teknikstöd hemma.

Teknik i omsorgen

Socialdemokraterna bejaktar den tekniska utvecklingen inom hemtjänsten, och vill poängtera att den måste vara på den enskildes villkor. Digitalisering är inte främst en besparingspotential utan ett sätt att öka livskvaliteten för brukarna och frigöra resurser till förbättrad omsorg.

Ett olyckligt exempel är tidmätningen inom hemtjänsten som, utöver fördyringar vid införandet, har infört en stel version av 50-talets

stämpelklocka. En digitaliserad arbetsmetod ska rimligtvis försäkra korrekt tidsåtgång och förhindra fusk, men samtidigt öka flexibiliteten för brukaren, inte tvärtom.

Äldreombudsman

Socialdemokraterna vill införa en äldreombudsman. Äldreombudsmannen skall vara en neutral tjänsteman dit personer över 65 år kan vända sig med olika frågor. Äldreombudsmannen kan ha arbetsuppgiften att informera om äldreomsorgen, rättigheter och skyldigheter, ge råd och stöd till enskilda, samt ta

emot synpunkter och klagomål för förmedling till berörda.

Äldreombudsmannen skall vara en opartisk och fristående part som kan uppmärksamma brister och föreslå förändringar

Som neutral tjänsteman kan äldreombudsmannen även vara ansvarig för den uppsökande verksamheten där alla som fyller 75 år under året och inte har hemtjänst, på lämpligt sätt får information om äldreomsorg, olika boendeformer, vikten av fysisk aktivitet med mera.

Äldrenämnden får i uppdrag att:

- arbeta fram en Äldreomsorgsplan.
- öka stödet till pensionärsorganisationerna – från 60 till 120 kr/medlem samt säkerställa att pensionärsorganisationerna har tillgång till avgiftsfria lokaler.
- öka valfriheten inom hemtjänsten genom ökad flexibilitet.
- införa kommunal hemtjänst.
- införa en äldreombudsman.
- ta fram strategi för hållbar digitalisering under 2018.
- inrätta Teknik-Lisa.
- utreda och initiera uppförandet av ett kommunalt trygghetsboende.

(tkr) Äldrenämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-807 257	-810 848	-3 591
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			
Teknik-Lisa, Utökad Tryggve		-200	
Äldreombudsman		-700	
Hemtjänstschek (+1%)		-1 991	
Ökat stöd till pensionärsorganisationer		-200	
Äldreplan inkl Livskvalitetssatsning		-500	

Överförmyndarnämnden

Ansvar och uppgifter

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken, samt vad som i övrigt åvilar överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt annan lag och författning. Nämnden verkar kontinuerligt för att det finns gode män och förvaltare att tillgå. Nämnden erbjuder gode män och förvaltare möjlighet till kunskapsutbyte och information som är väsentlig för uppdraget. Nämndens huvuduppdrag är att huvudmännen har en god man eller förvaltare som fullgör sitt uppdrag med fokus på huvudmannens bästa.

Fortsatt effektivisering

Rekryteringen av gode män och förvaltare är kopplat både till den växande kommunen och ökningen av ensamkommande barn och ungdomar. Fortsatt effektivisering och utveckling är väsentliga områden för nämnden. Införandet av verksamhetsstöd med e-tjänster är helt avgörande för att klara det ökade antalet ärenden. Nämnden erbjuder god och effektiv service till gode männen/förvaltare och förenar detta med en effektiv tillsyn. Tillsammans med

andra kommuner följer nämnden upp nöjdheten hos både huvudmän och gode män. Nämnden har sedan flera år en effektiv process för att granska redovisningarna som gode männen/förvaltarna lämnar in och den blir ännu effektivare med stöd av de digitala tjänster som nu finns.

Framåtblick

Nämndens främsta utmaning är att hantera ett ökande behov av gode män och fler ärenden till följd av fler invånare. En procent av medborgarna har behov av en god man. Den 1 juli infördes så kallade framtidsfullmakter i landet. Det innebär att en person i förtid kan besluta att någon annan ska ta till vara ens intressen när man själv inte längre har förmåga att göra detta. Överförmyndaren har ett visst tillsynsansvar kopplat till framtidsfullmakterna men det är inte alls lika omfattande som för gode män.

Socialdemokraterna instämmer i att överförmyndarnämnden tilldelas 8,7 miljoner kronor för 2018, vilket är en ökning med 1,1 miljoner kronor eller 14,5 procent jämfört med 2017.

(tkr) Överförmyndarnämnden	Majoritetens förslag	(S) förslag	Skillnad
Summa	-8 681	-8 681	0
<i>Utmärkande budgetposter:</i>			